

Sådanne problemer er i vidt omfang blevet undgået i Vesteuropa siden 1950'erne, og det er der to gode grunde til: For det første, at amerikanerne iværksatte den omfattende Marshallhjælp til opbygning af Europa. Tilførsel af kapital og teknologi gjorde, at Vesteuropa kom økonomisk på fode over en kortere årrække. Og for det andet blev EF etableret. EF skulle skabe et fælles marked, hvor unødige hindringer for samhandelen blev fjernet. Samtidig iværksattes den fælles landbrugspolitik, der skulle sikre fødevarerforsyningen og en rimelig levestandard i landbruget. Resultatet var klart: Samhandelen steg – det økonomiske samarbejde blev stadig tættere.

Den proces skal gentages og videreføres over for naboerne i øst. Og vi er i gang: På Det Europæiske Råds møde i København i juni 1993 blev det første pejlemærke udstukket. Det blev fastslået, at de central- og østeuropæiske lande kan blive medlemmer af EU, når de opfylder de nødvendige betingelser. På topmødet i Essen i december 1994 iværksatte EU en førmedlemskabsstrategi, der skal hjælpe de central- og østeuropæiske lande gennem forberedelsesprocessen. Senere har Kommissionen fremlagt en hvidbog om den gradvise, nødvendige tilpasning af de central- og østeuropæiske lande til deltagelse i det indre marked. Hvidbogen beskriver det arbejde, som landene selv skal gennemføre for at kunne udnytte det indre marked.

Disse initiativer har til hensigt at forberede landene til EU og de forpligtelser, som medlemskab indebærer. Initiativerne drejer sig især om de forhold, de nye demokratier selv må bringe på plads, men EU udøver også selv en stor direkte indsats. Første skridt er den voksende bistand fra EU til medlemslandene i Central- og Østeuropa. Der er ikke tale om en hjælp på Marshallplan-niveau, men det er en væsentlig bistand, og under alle omstændigheder vil det være i EU's interesse at fortsætte denne hjælp både før, under og efter medlemskabsforhandlingerne.

Det andet skridt er endnu vigtigere end det første. Det drejer sig om at give de central- og østeuropæiske lande markedsadgang for deres produkter. Processen er i gang; hastigheden kan sættes op. Det er ikke sikkert, at de nye lande umiddelbart kan udnytte markedsadgangen helt og fuldt, men gradvis vil de få øget deres konkurrenceevne og dermed styrket økonomien.

Medlemskabet vil tilskynde landene til at gøre en ekstra indsats i kampen mod de meget betydelige miljøproblemer. Et forpligtende EU-medlemskab er vores bedste garanti for, at miljøproblemerne i Central- og Østeuropa bliver løst. Det er til deres fordel, og det er til vores. De central- og østeuropæiske landes indpasning i det økonomiske EU-samarbejde er et væsentligt element til stabilisering af udviklingen i landene og er derfor i en bred forstand også af sikkerhedspolitisk karakter.

Arbejdet med at undersøge konsekvenserne af udvidelsen for visse af EU's politikområder er sat i gang. Det vil foregå parallelt med arbejdet på regeringskonferencen. Kommissionen blev på det europæiske topmøde i Essen i 1994 anmodet om at udarbejde en rapport om udvidelsens konsekvenser og en rapport om strategier på landbrugsområdet. Rapporten om udvidelsens konsekvenser fastslår, at udvidelsen foruden at bidrage til fred, sikkerhed og stabilitet i Europa vil tilføre den europæiske økonomi ny dynamik. Udvidelsen af det indre marked til at omfatte mere end 100 millioner nye forbrugere vil have en positiv effekt. De økonomiske forbindelser med vækstøkonomierne i Central- og Østeuropa vil bidrage til at øge den økonomiske aktivitet også i de nuværende medlemslande.

Grundlaget for udvidelsen skal være samarbejde og de retsregler, der er gældende i Unionen på tidspunktet for udvidelsen. Der vil på nogle områder blive behov for overgangsordninger, men de må ikke føre til permanente undtagelser. Udvidelsen skal ikke føre til *a la carte*-medlemskab eller forskellig kategori af medlemskab. De nye medlemslande skal tilslutte sig Traktatens hovedmål, de skal have både de rettigheder og de pligter, der følger med medlemskab. Konsekvenserne af udvidelsen vil være afhængige af Unionens eget sæt af regler.

På visse områder er Unionens politik under stadig udvikling, og det er derfor vanskeligt at forudse, hvorledes Unionens regelsæt vil se ud, når udvidelsen finder sted. Det gælder særlig strukturpolitikken og den fælles landbrugspolitik, der uanset udvidelsen står over for en tilpasning som følge af EU-aftaler og internationale aftaler.

Kommissionen fastslår meget fornuftigt, at det på disse områder er vanskeligt at sætte tal på de budgetmæssige konsekvenser, før man har en klarere idé om, hvordan politikken på de forskellige områder vil se ud på tidspunktet for udvidelsen. Der er ingen tvivl om, at udvidelsen